

PAPER-I (WORKS ACCOUNTS)

Time Allowed : 3 Hours

Max. Marks: 100

Note:

-Attempt all the questions and part of a question must be attempted continuously at one place.

-Rough work must be done on the space provided for in the answer sheet at Page No.2.

-Missing data, if any, may be assumed but must be indicated in the answer.

Q.No.1 Explain the following:-

- a) Commissioning & capitalization of an asset.
- b) Rate of cost and inclusive rate of cost
- c) Works expenditure & works outlay
- d) Operation and out-turn

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ:-

- ੳ) ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਚਾਲੂ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀਗਤ ਕਰਨਾ
- ਅ) ਕੀਮਤ ਦਰ ਜਾਂ ਸੰਮਿਲਤ ਕੀਮਤ ਦਰ
- ੲ) ਕੰਮ ਦਾ ਖਰਚ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲਾਗਤ
- ਸ) ਸੰਚਾਲਣ ਅਤੇ ਉਪਜ

(4x5=20)

Q.No.2 What is completion report? Describe the procedure for its preparation and disposal.

ਕੰਮ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਇਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(20)

Q.No.3 What is U-Cheque? Explain about its custody, use and accounting.

ਯੂ-ਚੈਕ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਲੇਖੇ ਜ਼ੋਖੇ ਬਾਰੇ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

(20)

Q.No.4

a) Describe checks to be exercised by Disbursing Officer over his cash Book.

ੳ) ਵਿਤਰਨ ਅਫ਼ਸਰ ਦੁਆਰਾ ਚੈਕਜ਼ ਬਹੀ-ਖਾਤੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਬਾਰੇ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

(10)

b) Distinguish between:

- i) imprest and temporary advance
- ii) earnest money and security money

ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚ ਫ਼ਰਕ ਦਸੋ:

- 1) ਸਰਕਾਰੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਤੇ ਆਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ਗੀ
- 2) ਬਿਆਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਰਕਮ

(2x5=10)

Q.No.5.

a) Mention chargeable heads of account of following:-

- i) cash deposited into bank
- ii) stale cheques
- iii) bank charges
- iv) electricity duty payable to Govt.
- v) unpaid bonus

ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਮਦਾਂ ਦੇ ਲੇਖਾ-ਮਦ ਲਿਖੋ:

- 1) ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਚੈਕਜ਼
- 2) ਸਮਾਂ ਪੁੱਗੇ ਚੈਕ
- 3) ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਰਚੇ
- 4) ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਯੋਗ ਬਿਜਲੀ ਕਰ ਦੀ ਰਕਮ
- 5) ਅਣਵੰਡਿਆ ਬੋਨਸ

(5x2=10)

b) Write following transactions in the Cash Book of Xen/Op. 'A' Division:-

12.4.11: Paid to contractor 'S' Rs.8000/- vide cheque No.353806 and deducted Rs.281 as penalty for defective work.

16.4.11: Issued fresh cheque in lieu of lapsed cheque No.333261 for Rs.1650/-

22.4.11: Paid to Contractor 'R' Rs. 20000/- vide cheque No.353807 after deducting security money of Rs.1000/-.

26.4.11: Purchased revenue stamps worth Rs.50/-

30.4.11: Issued self cheque for Rs.187300/- for staff salary with following recoveries:

GPF: 3800/-, Scooter Advance:800/-, House Building Advance:4500/- Income Tax:4300/-

ਅ) ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀ./ਓ ਮੰਡਲ ਦੀ ਰੋਕੜ ਬਹੀ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਇੰਦਰਾਜ ਦਰਜ ਕਰੋ:

12.4.11 ਠੇਕੇਦਾਰ 'ਸ' ਨੂੰ ਚੈਕ ਨੰ.353806 ਦੁਆਰਾ 8000/- ਰੁ. ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਖਰਾਬ ਕੰਮ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਜੋਂ 281/- ਰੁ. ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ।

16.4.11 ਸਮਾਂ -ਪੁੱਗੇ ਚੈਕ ਨੰ.333261 ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ 1650/- ਰੁ. ਦਾ ਨਵਾ ਚੈਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

22.4.11 ਠੇਕੇਦਾਰ 'ਰ' ਨੂੰ ਚੈਕ ਨੰ.353807 ਦੁਆਰਾ 20000/- ਰੁ. ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 1000/- ਰੁ. ਜੁਮਾਨਤੀ ਰਕਮ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ।

26.4.11 ਰੁ.50/- ਦੀਆਂ ਰਸੀਦੀ ਟਿਕਟਾਂ ਖ੍ਰੀਦੀਆਂ।

30.4.11 ਸਟਾਫ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਹਿੱਤ ਰੁ.187300/- ਦਾ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਚੈਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ:-

ਜੀ.ਪੀ.ਫੰਡ: 3800/-, ਸਕੂਟਰ ਪੇਸ਼ਗੀ: 800/-, ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਪੇਸ਼ਗੀ: 4500/-, ਆਮਦਨ ਕਰ: 4300/-

(5x2=10)

PAPER-II (SERVICE RULES & REGULATIONS)

Time Allowed: 3 Hours

Max. Marks : 100

Note:

- Attempt all questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
- Rough work must be done on the space provided for in the answer sheet at Page No.2.
- Missing data, if any, may be assumed but must be indicated in the answer.

Q.No.1

Define the following:

- i) Compensatory Allowance
- ii) Fee
- iii) Joining Time
- iv) Subsistence grant

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ:-

- ੳ) ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤਾ
- ਅ) ਫੀਸ
- ੲ) ਜੁਆਇਨਿੰਗ ਟਾਈਮ ਦਾ ਸਮਾਂ
- ਸ) ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ

(5x4=20)

Q.No.2

- a) Explain period of deputation.
- b) What is the rate of increment in the revised pay structure (w.e.f. 1.1.06)
- c) What is the minimum and maximum rate of subscription of GPF.
- ੳ) ਪ੍ਰਤੀਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ
- ਅ) ਨਵੀਂ ਤਨਖਾਹ ਹਦਾਇਤਾਂ (1.1.06 ਤੋਂ ਲਾਗੂ) ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲਾਨਾ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਕੀ ਰੇਟ ਹੈ?
- ੲ) ਜੀ.ਪੀ.ਫੰਡ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਕੀ ਦਰ ਹੈ?

(10+5+5=20)

Q.No.3

- a) State the categories of employees on the basis of Grade pay as given in T.A. Regulation.
- b) What are the conditions for admissibility of Daily Allowance on tour to a Corporation employee.

- ੳ) ਸਫਰੀ ਭੱਤਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਗ੍ਰੇਡ-ਪੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?
- ਅ) ਸਫਰੀ ਭੱਤਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਕੀ ਹਦਾਇਤਾਂ/ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ?

(10+10=20)

Q.No.4

Name the authorities and their powers in respect of the following:

- i) To sanction sale of design drawing prepared by PSEB (Now PSPCL/PSTCL)
- II) To convey administrative approval for expenditure of works existing residential buildings.
- iii) To sanction supply of Liveries Summer Winter Clothing to the entitled employees of Board (now Corporation)
- iv) To waive off recovery of charges on account of surcharge levied on bills for electric energy.
- v) To convey technical sanction to detailed estimate for group of domestic and commercial connections.

ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਪਾਵਰ ਲਿਖੋ:

- ੳ) ਪੀ.ਐਸ.ਈ.ਬੀ.(ਹੁਣ ਪੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ./ਪੀ.ਐਸ.ਟੀ.ਸੀ.ਐਲ.) ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਡਿਜਾਇਨ ਡਰਾਈਂਗਾਂ ਦੀ ਵੇਚ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।
- ਅ) ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ।
- ੲ) ਬੋਰਡ (ਹੁਣ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ) ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਮੀ ਸਰਦੀ ਦੀ ਵਰਦੀ ਦਾ ਕੱਪੜਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।
- ਸ) ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਿਲ ਤੇ ਲੱਗੇ ਸਰਚਾਰਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।
- ਹ) ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਡਿਟੇਲਡ ਗਰੁੱਪ ਤਖਸੀਸੇ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।

(4x5=20)

Q.No.5.

Mr.B retired voluntarily from the service of PSPCL on 31.12.2010. Calculate his pension, family pension and DCRG from the following data:-

i)	Date of Birth :	9.9.1957
ii)	Date of joining:	22.11.1977
iii)	Leave taken:	
	a)30.3.1978 to 18.5.1978	E.O.L.
	b)16.8.1978 To 4.10.1978	E.O.L.
	c)10.12.1985 to 9.2.1986	H.P.L.
iv)	Pay	
	a) Basic pay Rs.15,600	Note: Last increment was granted to him on 1.2.2010
	b) D.A.	Rs.7,020

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵੇਰਵੇ ਤੋਂ ਬੀ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰੀਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਡੀ.ਸੀ.ਆਰ.ਜੀ. ਦਸੇ। ਉਹ ਪੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ. ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ 31.12.2010 ਨੂੰ ਵਲੰਟਰੀ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਇਆ ਹੈ:

i)	ਜਨਮ ਮਿਤੀ	9.9.1957
ii)	ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ	22.11.1977
iii)	ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ:	
	a) 30.3.1978 ਤੋਂ 18.5.1978	ਈ.ਓ.ਐਲ.
	b) 16.8.1978 ਤੋਂ 4.10.1978	ਈ.ਓ.ਐਲ.
	c) 10.12.1985 ਤੋਂ 9.2.1986	ਅੱਧੀ ਤਨਖਾਹ ਛੁੱਟੀ
iv)	ਤਨਖਾਹ	
	a) ਬੇਸਿਕ ਪੇ	15,600/-
	b)ਡੀ.ਏ.	7,020/-

ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਸਾਲਾਨਾ ਤਰੱਕੀ 1.2.2010 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(20)

PAPER-III (REVENUE ACCOUNTS)

Time Allowed: 3 Hours

Max. Marks :100

Note:

- Attempt all questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
- Rough work must be done on the space provided for in the answer sheet at Page No.2.
- Missing data, if any, may be assumed but must be indicated in the answer.

Q.No.1

Prepare a bill for energy consumed by a large supply consumer whose area falls within Municipal Limits with the details as follows and explain late payment surcharge as per CC 31/2010 under Regulation 15.1.2.

1) Sanctioned Connected Load	5490.750 KVA
2) Sanctioned Contract Demand	5000 KVA
3) Maximum Demand Indicator	5250 KVA
4) Consumption KWH for the period 1.3.2011 to 31.3.2011	17,50,000
KVAH	18,50,450
5) Supply Voltage	66 KV
6) Metering	66KV
7) Nature of Industry	Induction furnace
8) Cost of metering equipment	Rs.60,500/-

- ੳ) ਲਾਰਜ਼ ਸਪਲਾਈ ਖਪਤਕਾਰ ਜਿਸ ਦਾ ਏਰੀਆ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਦਾ ਬਿਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਰਕੁਲਰ 31/2010 ਅਧੀਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 15.1.2 ਤਹਿਤ ਲੇਟ ਪੇਮੈਂਟ ਸਰਚਾਰਜ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

1) ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੁਨੈਕਟਿਡ ਲੋਡ	5490.750 ਕਿਲੋਵਾਟ
2) ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੰਟਰੈਕਟ ਡਿਮਾਂਡ	5000 ਕੇ.ਵੀ.ਏ.
3) ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਿਮਾਂਡ	5250 ਕੇ.ਵੀ.ਏ.
4) ਐਨਰਜੀ ਖਪਤ ਕੇ.ਡਬਲਯੂ ਐਚ. 1.3.2011 ਤੋਂ 31.3.2011	17,50,000
ਕੇ.ਵੀ.ਏ. ਐਚ.	18,50,450
5) ਸਪਲਾਈ ਵੋਲਟੇਜ	66 ਕੇ.ਵੀ.
6) ਮੀਟਿੰਗ	66 ਕੇ.ਵੀ.
7) ਇਨਡਸਟਰੀ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਇਨਡਕਸ਼ਨ ਫਰਨਸ

(15+5=20)

Q.No.2 Explain the duties of UDC Revenue in "Op." Sub Division & Inld Clerk in Division.

ਉ.ਸ਼੍ਰੇ.ਕਲਰਕ ਦੀਆਂ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਵਿਚ ਰੈਵਨਿਊ ਅਤੇ ਮੰਡਲ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਸੈਕਿੰਡ ਕਲਰਕ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

(15+5=20)

Q.No.3 a) Explain the process of consumer billing in a Sub Division office.
b) Explain the procedure for refund of security deposit by the consumers for temporary connection & permanent connection.

ਉ) ਉਪ ਮੰਡਲ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਖਪਤਕਾਰ ਦੀ ਬਿਲਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
ਅ) ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪਰਮਾਨੈਂਟ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਵਾਸਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜਮਾ ਕਰਵਾਈ ਜਮਾਨਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(10+10=20)

Q.No.4 a) Explain the register of variation in energy consumption.
b) State the purpose of sundry charges & allowances register (SC & A Register) and Register of sundry allowances adjustments.

ਉ) ਐਨਰਜੀ ਖਪਤ ਵੇਰੀਏਸ਼ਨ ਰਜਿਸਟਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
ਅ) ਸੰਡਰੀ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਅਤੇ ਅਲਾਊਂਸਿਜ਼ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ ਕਿਹਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਧਾਨ ਸੰਡਰੀ ਅਲਾਊਂਸਿਜ਼ ਰਜਿਸਟਰ ਕਿਹਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਵਾਸਤੇ।

(10+10=20)

Q.No.5 Writ short notes on the followings:-

- What are the instructions for grant of Electric concession to Board employees.
- Dishonoured cheque.
- Assessment summary
- Cash realization statement.

ਉ) ਬੋਰਡ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਬਾਰੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੀ ਹਨ।
ਅ) ਅਸਵਿਕਾਰ ਚੈਕ
ੲ) ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਰਣੀ
ੳ) ਕੈਸ਼ ਰੀਇਲਾਇਜ਼ੇਸ਼ਨ ਸਾਰਣੀ।

(4x5=20)

PAPER-IV (BOOK KEEPING & ACCOUNTANCY)**Time Allowed: 3 Hours****Max. Marks :100****Note:**

- Attempt all questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
- Rough work must be done on the space provided for in the answer sheet at Page No.2.

Question No.1

Prepare trading and profit & loss account for the year ended 31st December 2010 and a balance sheet as on the date from the following trial balance of ABC:-

Debit	Rs.	Credit	Rs.
Drawings	45000	Capital	160000
Goodwill	90000	Bills payable	33800
Land & Building	60000	Creditors	76000
Bills receivable	3000	Sales	218000
Plant & Machinery	40000	Purchases Returns	2650
Loose Tools	3000		
Debtors	45000		
Stock (01.01.2010)	40000		
Purchases	51000		
Wages	20000		
Salaries	35000		
Carriage inwards	1500		
Coal	5800		
Rent, rates & taxes	2800		
Cash & Bank	25400		
Discount (Net)	1500		
Printing & Stationery	4000		
Bad debts	1200		
Furniture	1200		
Sales Returns	2000		
Repairs	1800		
Sundry Expenses	5250		
Suspense (difference)	6000		
Total	490450	Total	490450

Following adjustments are to be made:-

- 1) Closing stock as on December 31, 2010 was Rs.38000 of which stock worth Rs.3000 is obsolete and is to be written off.
- 2) Depreciate plant & machinery, tools and furniture by 10% and land & building by 2.5%.
- 3) Provide Rs.1500 for wages. Prepaid taxes are Rs.500.
- 4) Provide 5% on debtors for doubtful debts and 2% for discount on debtors.
- 5) On verification, it was found that difference in trial balance represents Rs.2000 paid for repairs and Rs.4000 paid for purchase of machinery not posted in the respective accounts.

ਏਬੀਸੀ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਟਰਾਇਲ ਬੈਲੈਂਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਟਰੇਡਿੰਗ, ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਖਾਤਾ ਅਤੇ ਬੈਲੈਂਸ ਸ਼ੀਟ 31.12.2010 ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ:-

ਡੈਬਿਟ ਬਕਾਏ	ਰੁਪਏ	ਕਰੈਡਿਟ ਬਕਾਏ	ਰੁਪਏ
ਡਰਾਇੰਗਜ਼	45000	ਕੈਪੀਟਲ	160000
ਗੁਡਵਿਲ	90000	ਬਿਲ ਪੇਏਬਲ	33800
ਲੈਂਡ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ	60000	ਸੰਡਰੀ ਕਰੈਡਿਟਰਜ਼	76000
ਬਿਲ ਰਸੀਵੇਬਲ	3000	ਵਿਕਰੀ	218000
ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	40000	ਖਰੀਦ ਵਾਪਸੀ	2650
ਖੁਲੇ ਪੂਰਜੇ	3000		
ਡੇਬਟਰਜ਼	45000		
ਸਟਾਕ (01.01.2010)	40000		
ਖ਼ੀਦ	51000		
ਵੇਜ਼ਿਜ਼	20000		
ਸੈਲਰੀਜ਼	35000		
ਕੈਰਿਜ਼ ਇਨਵਰਡ	1500		
ਕੋਲ	5800		
ਰੈਂਟ, ਰੋਟਸ ਅਤੇ ਟੈਕਸਜ਼	2800		
ਕੈਸ਼ ਅਤੇ ਬੈਂਕ	25400		
ਡਿਸਕਾਊਂਟ (ਨੈਟ)	1500		
ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੈਂਸ਼ਨਰੀ	4000		
ਬੈਂਡ ਡੈਬਟਜ਼	1200		
ਫਰਨੀਚਰ	1200		
ਵਿਕਰੀ ਵਾਪਸੀ	2000		
ਰਿਪੇਅਰਜ਼	1800		
ਸੰਡਰੀ ਖਰਚੇ	5250		
ਸਸਪੈਂਸ (ਫਰਕ)	6000		
ਕੁਲ ਜੋੜ	490450	ਕੁਲ ਜੋੜ	490450

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ:-

- 1) 31 ਦਸੰਬਰ, 2010 ਨੂੰ ਸਟਾਕ ਕੀ ਕੀਮਤ 38000 ਰੁਪਏ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਰਕਮ 3000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਟਾਕ ਖਰਾਬ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਈਟ ਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
- 2) ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਪੁਰਜੇ ਅਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ 10% ਅਤੇ ਲੈਂਡ ਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਤੇ 2.5% ਸਾਲਾਨਾ ਡੈਪਰੀਸੇਸ਼ਨ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
- 3) 1500 ਰੁਪਏ ਵੇਜ਼ ਦੇ ਦੇਣੇ ਹਨ ਅਤੇ 500 ਰੁਪਏ ਟੈਕਸ ਪ੍ਰੀ ਪੇਡ ਹਨ।
- 4) ਡਾਊਟਫੁੱਲ ਡੈਬਟਜ਼ ਲਈ 5% ਅਤੇ ਡਿਸਕਾਊਂਟ ਆਨ ਡੈਬਟਜ਼ ਲਈ 2% ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਡੈਬਟਜ਼ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
- 5) ਵੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਟਰਾਇਲ ਬੈਲੇਂਸ ਦੇ ਫਰਕ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿਚ 2000 ਰੁਪਏ ਜੋ ਕਿ ਰਿਪੇਅਰ ਲਈ ਪੇਡ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ 4000 ਰੁਪਏ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਖ੍ਰੀਦ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਾਊਂਟਸ ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

20

Question No.2(a)

On-going through the trial balance of Ball Bearings Co. Ltd. you find that the debit is in excess by Rs.150. This was transferred to "Suspense Account". On a Close scrutiny of the books the following mistakes were noticed:-

- 1) The totals of debit side of "Expenses Account" have been caste in excess by Rs.50.
- 2) The "Sales Account" has been totaled in short by Rs.100
- 3) One item of purchase of Rs.25 has been posted from the day book to ledger as Rs.250. However total of the day books has been posted correctly.
- 4) The sales return of Rs.100 from a party has not been posted to that account though the party's account has been credited.
- 5) A cheque of Rs.500 issued to the Suppliers' account (shown under Sundry Creditors) towards his dues has been wrongly debited to the purchases.
- 6) A credit sale of Rs.50 has been credited to the sales and also the Sundry Debtors Account.
  - i) Pass necessary journal entries for correcting the above; and
  - ii) Prepare the "Suspense Account" as it would appear in the ledger.

ਬਾਲ ਬਿਅਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਟਰਾਇਲ ਬੈਲੇਂਸ ਚੈਕ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਡੈਬਿਟ ਸਾਇਡ 150 ਰੁਪਏ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਰਕਮ ਸਸਪੈਂਸ ਅਕਾਊਂਟ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਫਾਇਨਲ ਅਕਾਊਂਟ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੋਟਿਸ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਹਨ:-

- 1) ਖਰਚਾ ਖਾਤਾ ਦਾ ਡੈਬਿਟ ਸਾਇਡ ਦਾ ਕੁਲ ਜ਼ੋੜ 50 ਰੁਪਏ ਵੱਧ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ।
- 2) ਵਿਕਰੀ ਖਾਤਾ ਦਾ ਕੁਲ ਜ਼ੋੜ 100 ਰੁਪਏ ਘੱਟ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ।

- 3) ਖੀਦ ਦੀ ਇਕ ਆਈਟਮ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਲ 25 ਰੁਪਏ ਸੀ ਡੇ ਬੁੱਕ ਤੋਂ ਲੈਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ 250 ਰੁਪਏ ਪੋਸਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਡੇ ਬੁੱਕ ਦਾ ਟੋਟਲ ਸਹੀ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- 4) ਵਿਕਰੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ 100 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੇ ਉਸ ਅਕਾਊਂਟ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਅਕਾਊਂਟ ਕਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- 5) 50 ਰੁਪਏ ਕਰੈਡਿਟ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਸੇਲਜ਼ ਅਕਾਊਂਟ ਅਤੇ ਸੰਡਰੀ ਡੈਬਟਰਜ਼ ਅਕਾਊਂਟ ਨੂੰ ਵੀ ਕਰੈਡਿਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
- 1) ਉਪਰੋਕਤ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨਰਲ ਐਂਟਰੀਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ; ਅਤੇ
- 2) ਸਸਪੈਂਸ ਅਕਾਊਂਟ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

(6+4=10)

Question No.2(b)

From the following information (as on 31.3.2010), prepare a bank reconciliation statement after making necessary amendments in the Cash Book:-

	Rs.
Bank balance as per Cash Book (debit)	325000
Cheque deposited, but not yet credited	447500
Cheques issued but not yet presented for payment	356200
Bank charges debited by Bank but not recorded in Cash Book	1250
Dividend directly collected by the Bank	12500
Insurance premium paid by Bank as per standing instructions not intimated.	15900
Cash sales wrongly recorded in the Bank Column of the Cash Book	25500
Customer's cheque dishonoured by Bank not recorded in the Cash Book	13000
Wrong credit given by Bank	15000

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੂਚਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ (31.3.2010) ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਜਰੂਰੀ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੈਂਕ ਰਿਕੰਸੀਲੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ:-

	ਰੁਪਏ
ਕੈਸ਼ ਬੈਂਕ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬੈਂਕ ਬੈਲੇਂਸ (ਡੈਬਿਟ)	325000
ਚੈਕ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਏ, ਪਰੰਤੂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਰੈਡਿਟ ਨਹੀਂ ਹੋਏ	447500
ਚੈਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਪਰੰਤੂ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ	356200
ਬੈਂਕ ਚਾਰਜਜ਼ ਜੋ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਤਾਂ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰੰਤੂ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	1250
ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਡਿਵੀਡੈਂਡ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ	12500
ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਦਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਪੈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਪਰੰਤੂ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀ ਗਈ	15900
ਨਕਦ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਦੇ ਬੈਂਕ ਕੋਲਮ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ	25500
ਗ੍ਰਾਹਕ ਦਾ ਇੱਕ ਚੈਕ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਡਿਸਆਨਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰੰਤੂ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	13000
ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਖਾਤਾ ਕਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	15000

(6+4=10)

Question No.3(a)

ABC Ltd. purchased on 1st April, 2005 a small plant for Rs.45000. On 1st October in the same year additional plant was purchased costing Rs.22500. On 1st October, 2006 plant purchased on 1st April, 2005 become obsolete was sold for Rs.18000. On 1st October, 2007 fresh plant was purchased for Rs.54000 and the plant purchased on 1st October, 2005 was sold for Rs.18900. Depreciation is provided @ 10% p.a. on straight line method for every year on 31st March. Show Machinery Account from 2005-06 to 2007-08.

ਏਬੀਸੀ ਲਿਮ. ਵਲੋਂ 1 ਅਪਰੈਲ 2005 ਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ 45000 ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਖ਼ੀਦੀ ਗਈ। ਉਸੇ ਸਾਲ 1 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਮਸ਼ੀਨਰੀ 22500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਖ਼ੀਦੀ ਗਈ। 1 ਅਕਤੂਬਰ 2006 ਨੂੰ 1 ਅਪਰੈਲ 2005 ਦੌਰਾਨ ਖ਼ੀਦੀ ਗਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਕਾਰਨ 18000 ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 1 ਅਕਤੂਬਰ 2007 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ 54000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਖ਼ੀਦੀ ਗਈ ਅਤੇ 1 ਅਕਤੂਬਰ 2005 ਦੌਰਾਨ ਖ਼ੀਦੀ ਗਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ 18900 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹਰ ਸਾਲ 31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਡੈਪਰੀਸੇਸ਼ਨ 10% ਸਾਲਾਨਾ ਸਟ੍ਰੇਟ ਲਾਈਨ ਮੈਥਡ ਮੁਤਾਬਿਕ ਲਗਾਕੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖਾਤਾ 2005-06 ਤੋਂ 2007-08 ਤੱਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

Question No.3(b)

Explain in brief the terms Debit Note and Credit Note.

ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ ਅਤੇ ਕਰੈਡਿਟ ਨੋਟ ਸਬੰਧੀ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

(14+6=20)

Question No.4

R owed Rs.1000 to S. On 1st October, 2005, R accepted a bill drawn by S for the amount at 3 months. S got the bill discounted with his bank for 900 on 3rd October, 2005. Before the due date, R approached S for renewal of the bill. S agreed on the conditions that 500 be paid immediately together with interest on the remaining amount at 12% per annum for 3 months and for the balance, R should accept a new bill at 3 months. These arrangements were carried out. But afterwards, R became insolvent and 40% of the amount could be recovered from his estate.

Pass journal entries (with narration) in the books of S.

ਆਰ ਨੇ ਐਸ ਦੇ 1000 ਰੁਪਏ ਦੇਣੇ ਹਨ। 1 ਅਕਤੂਬਰ 2005 ਨੂੰ ਆਰ ਨੇ ਐਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਬਿਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। 3 ਅਕਤੂਬਰ 2005 ਨੂੰ ਐਸ ਨੇ ਉਹ ਬਿਲ ਬੈਂਕ ਤੋਂ 900 ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਡਿਸਕਾਉਂਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰ ਨੇ ਐਸ ਤੋਂ ਬਿਲ ਰਿਨਿਊ ਲਈ ਅਪਰੋਚ ਕੀਤੀ। ਐਸ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ 500 ਰੁਪਏ ਸਮੇਤ 12%

ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਦੀ ਰਕਮ (ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਤੋਂ ਲਗਾਕੇ) ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਉਹ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਆਰ ਇਕ ਨਵਾਂ ਬਿਲ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇ। ਦੋਨੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਡੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਾਅਦ ਆਰ ਦਿਵਾਲੀਆ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ 40% ਦੀ ਹੀ ਰਿਕਵਰੀ ਹੋ ਸਕੀ।

ਐਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਜਨਰਲ ਇੰਦਰਾਜ ਸਮੇਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

(20)

Question No.5(a)

Write short notes on the followings:-

- 1) Provisions.
- 2) Secret Reserves.

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ:-

- 1) ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨਸ
- 2) ਗੁਪਤ ਰਿਜ਼ਰਵਸ

Question No.5(b)

Indicate the name and number of Schedule along with Account Code under which the following items are shown in Board's Annual Statement of Accounts:-

- 1) Consultancy charges
- 2) Lease Rentals on Lease Hold Assets
- 3) Working Capital Loans from Banks
- 4) Equity Capital from State Government
- 5) Provisions for unbilled revenue

ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਆਫ ਅਕਾਊਂਟਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਕਿਹੜੇ ਸਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਵਿਖਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਅਤੇ ਨੰਬਰ ਸਮੇਤ ਅਕਾਊਂਟ ਕੋਡ ਦਰਸਾਏ ਜਾਣ:-

- 1) ਕੰਸਲਟੈਂਸੀ ਚਾਰਜਸ
- 2) ਲੀਜ਼ ਰੇਂਟਲ ਐਸਟਸ ਤੇ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਇਆ
- 3) ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਵਰਕਿੰਗ ਕੈਪੀਟਲ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਲੋਨ
- 4) ਸਟੇਟ ਗੋਰਮਿੰਟ ਵਲੋਂ ਇਕੂਇਟੀ ਕੈਪੀਟਲ
- 5) ਅਨਬਿਲਡ ਰੈਵਨਿਊ ਲਈ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ

(10+10=20)

--0--

PAPER-V (STORE KEEPING & MATERIAL ACCOUNTING)

Time Allowed: 3 Hours

Max. Marks : 100

Note:

- Attempt all questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
- Rough work must be done on the space provided for in the answer sheet at Page No.2.

- Q.No.1 a) Detail the procedure for dealing with shortage of material received from suppliers & replacement of defective material.
- b) Classify the following Account Head in to Account Code as per Chart of Account:-
- i) Capital Material purchase-Metering Equipments
  - ii) O&M material purchase-Steel Pipes
  - iii) Material issued to contract-Cement
  - iv) Material transfer inward-Steel
  - v) Material transfer inward-Poles
- ੳ) ਸਪਲਾਇਰਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਮਾਲ ਅਤੇ ਖਰਾਬ ਮਾਲ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਸਬੰਧੀ ਕੀ ਵਿਧੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
- ਅ) ਚਾਰਟ ਆਫ ਅਕਾਉਂਟਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਲੇਖੇ ਕੋਡ ਲਿਖੋ:-
- i) ਪੂੰਜੀਗਤ ਮਾਲ ਖ੍ਰੀਦ-ਮੀਟਰਿੰਗ ਉਪਕਰਣ
  - ii) ਓ ਅਤੇ ਐਮ ਮਾਲ ਖ੍ਰੀਦ -ਸਟੀਲ ਪਾਈਪ
  - iii) ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮਾਲ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ-ਸੀਮੈਂਟ
  - iv) ਮਾਲ ਵਾਪਸ ਆਇਆ-ਸਟੀਲ
  - v) ਮਾਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ-ਪੋਲ

(15+5x1=20)

- Q.No.2 a) Which informations are required to be given in the proposal submitted by the User Department to the Competent Authority for purchase of material through Spot purchase Committee in case of critical items required urgently and no stock of the same is available with stores?
- b) Describe the procedure in respect of Consolidation/Closing of various stock accounts after preparation of Trial Balance for the month of March.
- ੳ) ਕਰੀਟੀਕਲ ਵਸਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਤਿ ਅਵੱਸਕਤਾ ਹੈ ਪਰ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਲੱਬਧਤਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੌਕੇ ਤੇ ਖ੍ਰੀਦ ਕਮੇਟੀ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਵਸਤਾਂ ਖ੍ਰੀਦਣ ਲਈ

ਸਬੰਧਿਤ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਰਪੋਜ਼ਲ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦਰਸਾਉਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ?

- ਅ) ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਟਰਾਇਲ ਬੈਲੰਸ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਅਲੱਗ-2 ਸਟਾਕ ਅਕਾਊਂਟਸ ਨੂੰ ਕੰਨਸੋਲੀਡੇਟ/ਕਲੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਜਵਿਧੀ ਬਾਰੇ ਦਸੋ।

(10+10=20)

Q.No.3 a) Is the transfer of material from one work to another work is permissible ? If yes, under what circumstances?

- b) What do you understand by fictitious Stock Adjustments?
c) How the errors detected in store accounts are set right?

ੳ) ਕੀ ਇੱਕ ਕੰਮ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮਾਲ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ?

ਅ) ਫਰਜ਼ੀ ਸਟਾਕ ਸਮਾਯੋਜਨ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?

ੲ) ਸਟੋਰ ਲੇਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮਾਧਾਨ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(10+6+4=20)

Q.No.4 a) How the value of Stores found short/surplus on physical verification is adjusted ?

b) Write the full forms of the following abbreviations as used in Material Accounting:-

- i) VLC
ii) CM/RN
iii) MVAN
iv) GDN
v) MCL

c) What do you understand by classifications of Stores in to a Capital and O&M.

ੳ) ਸਟਾਕ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕ ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਘੱਟ/ਵੱਧ ਪਾਏ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਧਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਅ) ਮਟੀਰੀਅਲ ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਐਬਰੀਵੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ ਜਾਣ:-

- i) ਵੀਐਲਸੀ
ii) ਸੀਐਮ/ਆਰਐਨ
iii) ਐਮਵੀਏਐਨ

- iv) ਜੀਡੀਐਨ
- v) ਐਮਸੀਐਲ

ੲ) ਪੂੰਜੀਗਤ ਅਤੇ ਓ ਅਤੇ ਐਮ ਸਟੋਰਜ਼ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?

(12+5+3=20)

Q.No.5

Write short note on the followings:-

- i) Stock Verification Report
- ii) Store Return Warrant
- iii) Store Requisition
- iv) Store Indent
- v) Goods Receipt Note

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਲਿਖੋ:-

- i) ਸਟਾਕ ਪੜਤਾਲ ਰਿਪੋਰਟ
- ii) ਸਟੋਰ ਵਾਪਸੀ ਵਾਰੰਟ
- iii) ਸਟੋਰ ਲੋੜ ਪੱਤਰ
- iv) ਸਟੋਰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ
- v) ਮਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੋਟ

(5x4=20)

--0--